

Notat om revurdering og forlængelse - § 27

Til brug for skriftlig votering i uge 50 2022

INDHOLD

1. Indledning
2. Lovgrundlag
3. Generelt
4. Praksis – Ankestyrelsens principmeddelelser

1. Indledning

Temaet for mødet er sygedagpengelovens regler om revurdering og forlængelse.

2. Lovgrundlag

Lov om sygedagpenge, jf. lovbekendtgørelse nr. 1263 af den 2. september 2022:

§ 24. Udbetalingen af sygedagpenge ophører efter udløbet af en kalendermåned, når der er udbetalt sygedagpenge, herunder nedsatte sygedagpenge eller løn under sygdom, i mere end 22 uger i de 9 forudgående kalendermåneder, jf. dog § 25. Forinden skal kommunen have foretaget en revurdering af sygedagpengemodtagerens situation, jf. stk. 2.

Stk. 2. Hvis den sygemeldte ved revurderingen ikke er omfattet af en af forlængelsesreglerne i § 27, har pågældende ved fortsat uarbejdsdygtighed på grund af sygdom ret til at få et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse, jf. kapitel 18 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Stk. 3. Ved beregningen af sygedagpengeperioder efter stk. 1 medregnes ikke de dage, for hvilke der er udbetalt dagpenge eller løn

1) fra arbejdsgiveren i de første 30 kalenderdage af fraværsperioden ved sygdom, 2) fra kommunen i de første 30 kalenderdage af fraværsperioden for lønmodtagere og i de første 2 uger af fraværsperioden for selvstændige erhvervsdrivende eller

3) i anledning af graviditet, barsel eller adoption eller ved børns alvorlige sygdom, jf. lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel (barselsloven).

Stk. 4. Ved beregningen af sygedagpengeperioder efter stk. 1 medregnes endvidere ikke søgnehellidage.

§ 24 a. Personer, der på første fraværsdag ville have haft ret til sygedagpenge fra kommunen, men er omfattet af tidsbegrænsningen i § 24, stk. 1, har ret til at få et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse, jf. kapitel 18 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, jf. dog stk. 6.

Stk. 2. For lønmodtagere er der ret til et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse, jf. kapitel 18 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, fra første fraværsdag efter udløbet af arbejdsgiverperioden i § 30, stk. 1, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. I følgende tilfælde er der ret til et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse på et tidligere tidspunkt end efter stk. 2:

1) For lønmodtagere, hvor der ikke er ret til sygedagpenge fra en arbejdsgiver, er der ret til et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse fra første fraværsdag.

2) For lønmodtagere, hvor kommunen udbetaler sygedagpenge efter § 31, stk. 2, er der ret til et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse efter udløbet af den periode, hvor kommunen udbetaler sygedagpenge.

3) For et ledigt medlem af en anerkendt arbejdsløshedskasse, der har ret til arbejdsløshedsdagpenge fra arbejdsløshedskassen under de første 14 dages sygdom efter § 62, stk. 3, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., er der ret til et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse fra første fraværsdag efter udløbet af perioden med ret til arbejdsløshedsdagpenge.

4) For et ledigt medlem af en anerkendt arbejdsløshedskasse, der ikke har ret til arbejdsløshedsdagpenge under de første 14 dages sygdom, fordi medlemmet arbejder på nedsat tid, eller fordi medlemmet bliver syg på første ledighedsdag inden tilmelding som jobsøgende

på Jobnet, er der ret til et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse fra første fraværsdag.

Stk. 4. Personer, der er omfattet af flere bestemmelser i stk. 2 og 3, har ret til et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse fra det tidligste tidspunkt.

Stk. 5. For selvstændige erhvervsdrivende er der ret til et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse fra første fraværsdag.

Stk. 6. En person, der er omfattet af stk. 1, kan i stedet for et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse vælge at modtage sygedagpenge fra kommunen, hvis en læge vurderer, at personen har en livstruende, alvorlig sygdom.

Stk. 7. Retten til sygedagpenge efter stk. 6 indtræder for lønmodtagere efter reglerne i § 33. For selvstændige erhvervsdrivende indtræder retten til sygedagpenge fra første fraværsdag.

§ 27. Kommunen træffer afgørelse om at forlænge sygedagpengeperioden for personer, der er omfattet af revurderingstidspunktet i § 24, når

- 1) det på det foreliggende grundlag anses for overvejende sandsynligt, at der kan iværksættes en revalidering, herunder virksomhedspraktik, der kan føre til, at den sygemeldte kan vende tilbage til det ordinære arbejdsmarked,
- 2) det anses for nødvendigt at gennemføre virksomhedspraktik eller andre afklarende foranstaltninger med henblik på at klarlægge den sygemeldtes arbejdsevne, således at sygedagpengeperioden forlænges i op til 69 uger,
- 3) den sygemeldte er under eller venter på lægebehandling og den pågældende efter en lægelig vurdering skønnes at ville kunne genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse inden for 134 uger regnet fra revurderingstidspunktet,
- 4) kommunen har vurderet, at en sag skal behandles i rehabiliteringsteamet, med henblik på at kommunen hurtigst muligt kan træffe afgørelse om ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension,
- 5) en læge vurderer, at den sygemeldte har en livstruende, alvorlig sygdom,
- 6) der er rejst sag om ret til erstatning efter lov om arbejdsskadesikring eller lov om sikring mod følger af arbejdsskade eller
- 7) der er modtaget en ansøgning om førtidspension efter § 17, stk. 2, 1. pkt., i lov om social pension, eller når kommunen har vurderet, at det er helt åbenbart, at en persons arbejdsevne ikke kan forbedres og sagen derfor ikke skal forelægges rehabiliteringsteamet, jf. § 18, stk. 2, 2. pkt., i lov om social pension.

Stk. 2. Ved forlængelse af sygedagpengeperioden efter stk. 1, nr. 3, ses der bort fra den periode, hvor den sygemeldte venter på behandling på et offentligt sygehus.

Stk. 3. Hvis sygedagpengene til en sygemeldt, der har fået forlænget sine sygedagpenge efter en eller flere af bestemmelserne i stk. 1, ikke kan forlænges yderligere, har pågældende ved fortsat uarbejdsdygtighed på grund af sygdom ret til at få et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse, jf. kapitel 18 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Vejledninger

Vejledning om sygedagpengeperioden og forlængelse, jf. VEJ nr. 9078 af 13. februar 2020. Formålet med vejledningen er at give en beskrivelse af reglerne i sygedagpengeloven om sy-

gedagpengeperiodens længde, herunder hvornår kommunen i forbindelse med ophør af udbetalingen af sygedagpenge efter lovens § 24, stk. 1, skal vurdere, om der er ret til en forlængelse efter lovens § 27.

3. Generelt

Nedenstående beskrivelse af reglerne og praksis for vurderingen af forlængelsesmulighederne tager udgangspunkt i vejledningen og Ankestyrelsens principmeddelelser på baggrund af de sager, der er til behandling på temamødet.

§ 24 a.

Retten til sygedagpenge er betinget af, at den sygemeldte ikke er omfattet af tidsbegrænsningen på første fraværsdag. Dette gælder uanset om den sygemeldte er pensionist eller ej. Er den sygemeldte på første fraværsdag omfattet af tidsbegrænsningen, og i øvrigt opfylder betingelserne for sygedagpenge, er der ret til et jobafklaringsforløb.

Bestemmelsens formål er dermed at sikre, at en person, der er raskmeldt efter en længere sygdomsperiode, men som igen må sygemelde sig, og opfylder sygedagpengelovens beskæftigelseskrav, men fortsat er omfattet af tidsbegrænsningen i sygedagpengelovens § 24, stk. 1, får tilbudt en indsats og en forsørgelsesydelse.

Ved opgørelsen af tidsbegrænsningen ved et nyt sygeforløb, er referenceperioden de ni kalendermåneder, der går forud for den måned, hvor den nye første fraværsdag ligger.

Opgørelsen af de 22 uger sker efter reglerne i sygedagpengelovens § 24, stk. 3 og § 24, stk. 4.

§ 27.

Sygedagpengeperioden kan kun forlænges ud over revurderingstidspunktet, hvis en eller flere af de syv forlængelsesbetingelser i lov om sygedagpenge er opfyldt. Det gælder også, selv om

den sygemeldte fortsat er uarbejdsdygtig, når kommunen træffer afgørelse.

De syv betingelser for at få forlænget perioden med sygedagpenge er:

- Det er overvejende sandsynligt, at den sygemeldte kan komme i en revalidering, som kan føre til, at den sygemeldte kan vende tilbage til det ordinære arbejdsmarked.
- Der er et behov for at gennemføre virksomhedspraktik eller andre afklarende foranstaltninger for at klarlægge den sygemeldtes arbejdsevne. Afklaringen skal kunne ske inden for 69 uger.
- Den sygemeldte er under eller venter på lægebehandling, og der er en lægelig vurdering af, at den sygemeldte vil kunne genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse. Det skal den sygemeldte kunne inden for 134 uger regnet fra revurderingstidspunktet.
- Kommunen har vurderet, at den sygemeldtes sag skal behandles i rehabiliteringsteamet med henblik på, at kommunen hurtigst muligt kan træffe afgørelse om ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension.
- En læge vurderer, at den sygemeldte har en livstruende, alvorlig sygdom.

- Den sygemeldte har en verserende arbejdsskadesag.
- Den sygemeldte har ansøgt om førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag, eller kommunen har påbegyndt en sag om førtidspension uden at forelægge den for rehabiliteringsteamet.

§ 27, stk. 1, nr. 1.

REVALIDERING

Der kan ske forlængelse af sygedagpengeudbetalingen efter bestemmelsen om revalidering, når det er overvejende sandsynligt, at den sygemeldte kan komme i en revalidering, som kan føre til, at pågældende kan vende tilbage til det ordinære arbejdsmarked. Der skal dermed foreligge en realistisk revalideringsmulighed.

Ved vurderingen af om revalidering er *overvejende sandsynlig*, må man blandt andet se på, hvorvidt den sygemeldte har deltaget aktivt under opfølgningen. Se i denne forbindelse principmeddelelse [D-14-99](#), som også belyser, at kommunens skøn alene kan tilsidesættes, hvis det er åbenbart urimeligt/ulovligt. Se også principmeddelelse [D-24-99](#), hvori det blev fastslået, at henvisning til en revalideringsmæssig foranstaltning ikke i sig selv betyder, at revalidering er sandsynlig.

Forlængelse efter denne bestemmelse løber kun, så længe der er tale om forrevalidering – altså så længe den sygemeldte er i den afklarende fase. Når jobplanen iværksættes, skal sygedagpengeudbetalingen standses og den sygemeldte overgå til revalideringsydelse.

Der gælder ingen lovbestemt tidsbegrænsning i forhold til forlængelse efter denne bestemmelse. Dog er det en forudsætning, at forrevalideringen er så kortvarig som muligt, jf. principmeddelelse [D-14-00](#), hvor det også blev fastslået, at der ikke er et krav om, at revalideringen skal være iværksat inden for en bestemt frist.

§ 27, stk. 1, nr. 2.

AFKLARING AF ARBEJDSEVNEN

Der kan ske forlængelse af sygedagpengeudbetalingen efter bestemmelsen om afklaring af arbejdsevnen, når det anses for nødvendigt at gennemføre virksomhedspraktik eller andre afklarende foranstaltninger med henblik på at klarlægge den sygemeldtes arbejdsevne, så sygedagpengeperioden forlænges i op til 69 uger.

Der er dermed to led i bestemmelsen, som begge skal være opfyldt for, at der kan ske forlængelse.

Betingelserne for forlængelse efter bestemmelsen om afklaring af arbejdsevnen er:

- at der er et behov for at gennemføre en virksomhedspraktik eller andre afklarende foranstaltninger for at skabe klarhed over arbejdsevnen *og*,

- at afklaringen kan gennemføres inden for 69 uger.

Behov for afklaring af arbejdsevnen

Formålet med en afklaring af arbejdsevnen er, at kommunen kan træffe beslutning om, hvilken hjælp der videre skal tilbydes.

Det skal afklares, hvor meget borgeren vil være i stand til at arbejde fremover, så kommunen på den baggrund kan afgøre, om borgeren har brug for støtte i forhold til at vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Det er afgørende for at forlænge efter bestemmelsen, at der på vurderingstidspunktet er konstateret et behov for at afklare borgerens endelige arbejdsevne.

Borgerens helbredsmæssige tilstand skal være tilstrækkeligt afklaret til, at det er muligt at vurdere borgerens arbejdsevne på længere sigt. I modsat fald er det ikke muligt at konstatere et behov for afklaring af den endelige arbejdsevne. Det betyder, at der ikke kan ske forlængelse, hvis det ikke er udelukket, at borgeren vil kunne komme tilbage på arbejdsmarkedet efter behandling eller eventuelle andre tiltag, der vil kunne genskabe borgerens arbejdsevne.

Afklaring i forhold til ordinært arbejde

Bestemmelsen om afklaring af arbejdsevnen omfatter også afklaring i forhold til ordinært arbejde. Det kan for eksempel være situationer, hvor der er tvivl, om borger igen kan komme til at arbejde fuld tid, eller hvor der er behov for en nærmere beskrivelse af borgers skånehensyn ved genoptagelse af arbejde.

Optrappende praktik til fuld tid

Når kommunen forventer, at den sygemeldte kan komme tilbage til arbejdsmarkedet i hidtidigt omfang, er der som udgangspunkt ikke behov for at afklare den sygemeldtes arbejdsevne. Det gælder, selvom kommunen iværksætter en virksomhedspraktik med henblik på at optrappe arbejdstiden til fuld tid. Se principmeddelelse 14-18.

I det tilfælde vil en virksomhedspraktik ikke kunne sammenlignes med en afklaring af arbejdsevnen, da det ikke er nødvendigt at finde ud af, om den sygemeldte kan vende tilbage til arbejdsmarkedet i hidtidigt omfang.

Sandsynligt at arbejdsevnen kan afklares inden for 69 uger

Hvis der er konstateret et behov for afklaring af arbejdsevnen, er det yderligere en betingelse for forlængelse, at afklaringen med tilstrækkelig sikkerhed kan gennemføres inden for perioden på 69 uger.

Det er ikke muligt at forlænge sygedagpengeperioden samlet set i mere end 69 uger efter bestemmelsen om afklaring af arbejdsevnen. Det er derfor ikke muligt at forlænge sygedagpengeperioden yderligere, hvis afklaringen ikke kan afsluttes inden for tidsperioden. Der kan heller ikke ses bort fra ventetid på iværksættelse af virksomhedspraktik eller andre afklarende foranstaltninger.

Ændringer i den sygemeldtes forhold under forlængelse

Når udbetalingen af sygedagpenge er forlænget efter bestemmelsen om afklaring af arbejds-
evnen, kan sygedagpengeudbetaling kun stoppes i et tilfælde. Det er, hvis der sker afgørende
ændringer i den sygemeldtes forhold, der forelå på tidspunktet for afgørelsen om forlængelse.
Ændringerne skal være så afgørende, at der er grundlag for at ændre vurderingen af, om der
fortsat er behov for at afklare arbejds- evnen. Det fremgår af Ankestyrelsens principmeddelelse
116-09.

§ 27, stk. 1, nr. 3

LÆGEBEHANDLING OG FORVENTNING OM AT VENDE TILBAGE TIL AR- BEJDSMARKEDET

Der kan ske forlængelse efter bestemmelsen om behandling og forventning om tilbagevenden
til arbejdsmarkedet, når den sygemeldte er under eller venter på lægelig behandling, og på-
gældende efter en lægelig vurdering skønnes at ville kunne genoptage erhvervsmæssig be-
skæftigelse inden for 134 uger fra revurderingstidspunktet.

Der er to betingelser, der skal være opfyldte, før udbetalingen kan forlænges efter denne be-
stemmelse:

- at den sygemeldte er under eller venter på lægelig behandling, **og**
- at der er en sikker lægelig vurdering af, at den sygemeldte kan genoptage erhvervs-
mæssig beskæftigelse inden for 134 uger fra revurderingstidspunktet.

Der skal være tale om genoptagelse af beskæftigelse i samme omfang som inden sygemeldin-
gen.

Betingelsen om lægebehandling

Det beror altid på en konkret vurdering, om der er tale om lægelig behandling i bestemmel-
sens forstand.

"lægebehandling", skal fortolkes bredt. Det betyder, at det ikke alene er behandling, som ud-
føres af en læge, der kan være omfattet af begrebet. Lægehenvist behandling, herunder ek-
sempelvis lægehenvist fysioterapeutisk behandling, lægehenvist genoptræning og psykologbe-
handling, kan også anses for lægebehandling i bestemmelsens forstand, uanset at behandlin-
gen ikke udføres af en læge. På samme måde kan lægeordineret medicinsk behandling anses
for behandling i bestemmelsens forstand.

Udgangspunktet er, at behandlingen skal udføres af en læge eller ske efter en lægehenvis-
ning/medicinordination fra en læge.

Der kan dog i nogle situationer være tale om lægebehandling i bestemmelsens forstand,
selvom behandlingen hverken udføres af en læge eller foretages efter en henvisning fra en
læge. Det kan være tilstrækkeligt, at en læge er enig i, at behandlingen er relevant og kunne

have været foretaget efter henvisning fra læge. Det skal derfor altid overvejes konkret, om der er tale om lægebehandling i bestemmelsens forstand.

Ved vurderingen af, om en behandling er omfattet af begrebet "lægebehandling", skal der tages udgangspunkt i sigtet med behandlingen. Det betyder, at det er afgørende for, at en behandlingsform kan anses som lægebehandling i bestemmelsens forstand, at behandlingen med overvejende sandsynlighed vil kunne genskabe den sygemeldtes arbejdsevne. Se principmeddelelse 39-20.

Betingelsen om sikker forventning

Der skal være en sikker forventning om, at den sygemeldte vender tilbage på arbejdsmarkedet i samme omfang som inden sygemeldingen.

Efter praksis foretages denne vurdering på baggrund af en helhedsvurdering af alle sagens oplysninger. Se principmeddelelserne 28-15 og 15-18.

Ved vurderingen af, om den pågældende kan vende tilbage til arbejdsmarkedet inden for perioden, skal den lægelige vurdering sammenholdes med den sygemeldtes vilkår i øvrigt. Helhedsvurderingen indeholder elementer som sygdommens karakter, udviklingen i helbredstilstanden under sygeforløbet, sociale forhold, hidtidig tilknytning til arbejdsmarkedet og motivation for tilbagevenden.

Helhedsvurderingen er en konkret vurdering af omstændighederne i den enkelte sag. Vurderingen skal være konkret i hvert enkelt tilfælde, og kan ikke alene basere sig på en generel prognose for alle under samme behandling.

Der kan ske forlængelse efter bestemmelsen, selvom der ikke foreligger en præcis lægelig vurdering af tidsperspektivet for tilbagevenden til erhvervsmæssig beskæftigelse i hidtidigt omfang. Det er ikke udelukket at forlænge efter bestemmelsen om behandling og forventning om tilbagevenden til arbejdsmarkedet, selvom der kan være behov for en langsom optrapning eventuelt med skånehensyn.

§ 27, stk. 1, nr. 4:

Behandling af sagen i rehabiliteringsteam

Behov for forelæggelse for rehabiliteringsteam

Ankestyrelsen har i principmeddelelse **7-19** fastslået, at udbetalingen af sygedagpenge kan forlænges efter denne bestemmelse, når kommunen har vurderet, at en sag skal behandles i rehabiliteringsteamet med henblik på, at kommunen hurtigst muligt kan træffe afgørelse om ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension.

Højesteret har fastslået, at bestemmelsen efter sin ordlyd og forarbejder må forstås sådan, at sygedagpengeperioden skal forlænges, hvis kommunen vurderer eller burde have vurderet, at den sygemeldte ikke kan vende tilbage til ordinær beskæftigelse, og at sagen derfor skal forelægges for rehabiliteringsteamet med henblik på, at rehabiliteringsteamet kan afgive indstilling vedrørende førtidspension, fleksjob eller ressourceforløb.

Højesteret bekræfter dermed, at det er en betingelse for at opfylde bestemmelsen, at der er konstateret et behov for at vurdere, om den sygemeldte er berettiget til ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension, herunder at kommunen har vurderet eller burde have vurderet, at den sygemeldte ikke kan vende tilbage til ordinær beskæftigelse.

Der kan derfor ikke ske forlængelse efter bestemmelsen, hvis der skal iværksættes afklarende foranstaltninger med henblik på at vurdere, om den sygemeldte kan opnå beskæftigelse på normale vilkår.

Det må afgøres på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den sygemeldtes samlede forhold, om der er et behov for at vurdere, om den sygemeldte er berettiget til ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension. Der kan blandt andet lægges vægt på de helbreds-mæssige og sociale forhold samt erhvervs erfaring og resultatet af eventuelle afklarende foranstaltninger.

Omfang af prøvelsen

Et afslag på at forlænge sygedagpengeudbetalingen er en afgørelse, der kan klages over. Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg kan fuldt ud prøve kommunens vurdering af, hvorvidt betingelserne for forlængelse af sygedagpengeudbetalingen efter bestemmelsen om behandling i rehabiliteringsteamet er opfyldt. Ankestyrelsen kan derfor foretage en konkret vurdering af, om sagen skulle have været forelagt rehabiliteringsteamet med henblik på afgørelse om ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension.

Forelæggelse for rehabiliteringsteam

Ved principmeddelelse 6-14 har Ankestyrelsen fastslået, at borgeren ikke har krav på at få sin sag forelagt for rehabiliteringsteamet. Kommunen har kun pligt til at forelægge sagen for rehabiliteringsteamet i det tilfælde, hvor kommunen vurderer, at der er grundlag for at påbegynde behandling af sag om ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende eller førtidspension.

Det følger af reglerne, at rehabiliteringsteamet skal afgive indstilling, inden beslutning om og tilkendelse af ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende eller førtidspension træffes af kommunen. Det fremgår af lovbemærkningerne, at kommunens forelæggelse af sager for teamet er en del af den faktiske forvaltningsudøvelse som led i sagsbehandlingen, og at der derfor ikke kan klages over, at sagen forelægges eller ikke forelægges for teamet.

§ 27, stk. 1, nr. 5:

LIVTRUENDE SYGDOM

I principmeddelelse **30-15** er det fastslået, at der kan ske forlængelse efter sygedagpengelovens § 27, stk. 1, nr. 5, når en læge vurderer, at den sygemeldte har en livstruende og alvorlig

sygdom. Forlængelsesmuligheden finder ikke kun anvendelse i situationer, hvor behandlingsmulighederne er udtømte, men også i tilfælde, hvor borgeren har en livstruende og alvorlig sygdom i tidligere sygdomsfasen. Derfor kan kommunen forlænge sygedagpengeudbetalingen i tilfælde, hvor man ikke har klarhed over, hvilket forløb sygdommen vil få. Det er en forudsætning for forlængelse efter sygedagpengelovens § 27, stk. 1, nr. 5, at borgeren aktuelt har en sygdom, der er livstruende og alvorlig. Bestemmelsen finder derfor ikke anvendelse i tilfælde, hvor en borger har en alvorlig lidelse, som medfører, at borgeren fremtidigt har en øget risiko for at få en livstruende sygdom.

Principmeddelelse **68-16** fastslår, at kommunens afgørelse om forlængelse af udbetalingen af sygedagpenge som følge af en livstruende, alvorlig sygdom skal ske på baggrund af en konkret, individuel lægelig vurdering, som ikke udelukkende baserer sig på en diagnose. I tilfælde af alvorlig sygdom med et fremadskridende forløb, som over en årrække kan eller vil få et dødeligt udfald, kan der ikke ske forlængelse af udbetalingen af sygedagpenge, hvis sygdommen er på et sådant tidligt stadie, at den ikke kan anses som livstruende. Ligeledes kan der ikke ske forlængelse af udbetalingen af sygedagpenge i tilfælde, hvor den sygemeldte ikke aktuelt er ramt af en livstruende, alvorlig sygdom, men hvor der er risiko for tilbagefald af en livstruende, alvorlig sygdom.

§ 27, stk.1, nr. 6:

VERSERENDE ARBEJDSSKADESAG

Ankestyrelsen har i principmeddelelse **45-19** fastslået, at kommunen skal forlænge sygedagpengeperioden efter varighedsbegrænsningens indtræden, hvis der er rejst sag om ret til erstatning efter lov om arbejdsskadesikring eller lov om sikring mod følger af arbejdsskade. Sagen skal versere og det er en betingelse, at sygemeldingen skal have helt eller delvis forbindelse med den verserende arbejdsskadesag.

Sygedagpengene skal standses efter Arbejdsskadestyrelsens første afgørelse om erhvervsevnetab. Det giver ikke ret til forlængelse af udbetalingen af sygedagpenge, at der er fastsat revision, at sagen er anket, at der er anmodet om genoptagelse, eller at sagen faktisk er under revision i Arbejdsskadestyrelsen på tidspunktet for kommunens afgørelse.

Hvis Ankestyrelsen ophæver Arbejdsskadestyrelsens afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne og hjemviser sagen til ny afgørelse i Arbejdsskadestyrelsen, skal kommunen genoptage udbetalingen af sygedagpenge fra standsningstidspunktet.

Forlængelse af sygedagpengeperioden kan ikke fortsætte efter Arbejdsskadestyrelsens afgørelse om erhvervsevnetab, selv om afgørelsen er foreløbig og kun er truffet, fordi Arbejdsskadestyrelsen skal træffe afgørelse på grund af lovbestemte tidsfrister.

§ 27, stk. 1, nr. 7

SAG OM FØRTIDSPENSION

Udbetalingen af sygedagpenge kan forlænges efter bestemmelsen, når den sygemeldte har ansøgt om førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag, eller kommunen har påbegyndt en sag om førtidspension uden at forelægge den for rehabiliteringsteamet.

ANSØGNING OM FØRTIDSPENSION

Forlængelse kan ske, når der er ansøgt om førtidspension på det foreliggende grundlag, jf. lov om social pension § 17, stk. 2. Der er derfor ikke mulighed for forlængelse, hvis der alene er søgt om seniorførtidspension.

Andre tilfælde, hvor kommunen vurderer, at der er behov for forelæggelse af sagen for rehabiliteringsteamet med henblik på f.eks. førtidspension, er omfattet af forlængelsesmuligheden i § 27, stk. 1, nr. 4.

Ansøgningen skal være indgivet før udbetaling af sygedagpenge ophører, jf. principmeddelelserne [D-29-04](#) og [D-6-05](#).

At udtrykke ønske om førtidspension er ikke ensbetydende med en anmodning om stillingtagen til førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag, og kommunen har ikke generelt en pligt til at vejlede en borger, der ønsker førtidspension, om muligheden for at få sagen fremmet på det foreliggende dokumentationsgrundlag. Se principmeddelelse [D-6-05](#).

Forlængelsen er uden tidsbegrænsning og skal fortsætte, frem til der træffes afgørelse i pensionsagen, jf. principmeddelelse [40-11](#).

DET ER HELT ÅBENBART, AT EN PERSONS ARBEJDSEVNE IKKE KAN FORBEDRES OG SAGEN DERFOR IKKE SKAL FORELÆGGES REHABILITERINGSTEAMET

Hvis det er helt åbenbart, at en persons arbejdsevne ikke kan forbedres, skal kommunen træffe afgørelse om, at sagen overgår til behandling efter reglerne om førtidspension uden forudgående forelæggelse for rehabiliteringsteamet.

GENERELT OM STANDSNINGSTIDSPUNKT OG TILBAGEVIRKENDE KRAFT

Ankestyrelsen har i principmeddelelse **75-15** fastslået, at udbetalingen af sygedagpenge efter sygedagpengelovens § 24, stk. 1, jf. § 27, stk. 1 først kan standses, når der er truffet en gyldig afgørelse. Hvis en kommune ikke inden revurderingstidspunktet (tidligere varighedsbegrænsningens udløb) eller inden udløbet af en af forlængelsesmulighederne har truffet afgørelse om, at sygedagpengeudbetalingen skal ophøre, fortsætter udbetalingen af sygedagpenge, indtil kommunen har truffet en gyldig afgørelse om standsning af sygedagpenge.

Der er ikke hjemmel til at træffe afgørelse med tilbagevirkende kraft efter sygedagpengelovens § 24, stk. 1, jf. § 27, stk. 1. Udbetalingen af sygedagpenge kan dog standses med tilbagevirkende kraft, hvis borgeren f.eks. har raskmeldt sig, genoptaget sit arbejde, stillet sig til rådighed for A-kassen, eller er påbegyndt uddannelse. I disse situationer er betingelserne for at modtage sygedagpenge ikke længere til stede, borgeren vidste eller burde vide dette, og borgeren har derfor ikke haft en berettiget forventning om fortsat at modtage sygedagpenge. Tilsvarende gælder, hvis der foreligger omstændigheder, som kan medføre tilbagebetaling efter sygedagpengelovens § 71, det vil sige at borgeren uberettiget mod bedre vidende har modtaget sygedagpenge.

Ved principmeddelelse **101-15** har Ankestyrelsen fastslået, at hvis Ankestyrelsen hjemviser en afgørelse om ophør af udbetaling af sygedagpenge efter § 24, stk. 1, jf. 27, stk. 1, til fornyet behandling med den retsvirkning, at kommunens afgørelse bliver ugyldig, vil udbetalingen af sygedagpenge først kunne standses, når der træffes en gyldig afgørelse.

Hjemvisning indebærer efter almindelig forvaltningsret en annullation af den påklagede afgørelse, medmindre andet fastsættes i hjemvisningsafgørelsen. Annullation indebærer, at retsvirkningerne af den påklagede afgørelse ophæves.

I principmeddelelse **102-15** fastslår Ankestyrelsen, at kommunens vurdering af, om der er forlængelsesmuligheder, skal foretages ud fra de oplysninger, der foreligger på tidspunktet for kommunens gyldige afgørelse. Oplysninger fra f.eks. undersøgelser foretaget på hospital, eller forløb af afklarende foranstaltninger foretaget efter revurderingstidspunktet og indtil afgørelsestidspunktet, skal indgå i kommunens vurdering af, om der er mulighed for at forlænge udbetalingen af sygedagpenge.

Vurderingen af, om der er forlængelsesmuligheder, skal foretages på det tidspunkt, hvor der træffes en gyldig afgørelse. Hvis afgørelsen træffes efter revurderingstidspunktet, er vurderingstidspunktet og revurderingstidspunktet derfor ikke sammenfaldende. Kommunen kan ikke forlænge udbetalingen af sygedagpenge med tilbagevirkende kraft. En forlængelse af udbetalingen af sygedagpenge skal derfor regnes fra det tidspunkt, hvor kommunen træffer afgørelse.

Hvis kommunen efter revurderingstidspunktet træffer afgørelse om forlængelse af udbetalingen af sygedagpenge efter § 27, stk. 1, nr. 2, regnes de 69 uger fra afgørelsestidspunktet.

Forlængelser efter § 27, stk. 1, nr. 3, løber efter ordlyden i bestemmelsen indtil 134 uger efter revurderingstidspunktet, uanset tidspunktet for bevillingen.

4. Praksis – Ankestyrelsens principmeddelelser

39-20: PRINCIPMEDDELELSEN FASTSLÅR

Kommunen skal forlænge sygedagpengeperioden efter revurderingstidspunktet, når en af forlængelsesmulighederne i sygedagpengelovens § 27, stk. 1, er opfyldt.

Der kan ske forlængelse efter § 27, stk. 1, nr. 3, når den sygemeldte:

- er under eller venter på lægebehandling **og**
- der er en sikker lægelig vurdering af, at den sygemeldte kan genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse inden for 134 uger fra revurderingstidspunktet.

Bestemmelsen har dermed to betingelser, som begge skal være opfyldt, for at udbetaling af sygedagpenge kan forlænges.

LÆGEBEHANDLING

Begrebet lægebehandling i sygedagpengelovens § 27, stk. 1, nr. 3, skal fortolkes bredt. Det betyder, at det ikke alene er behandling, som udføres af en læge, der kan være omfattet af begrebet. Lægehenvist behandling, herunder eksempelvis lægehenvist fysioterapeutisk behandling, lægehenvist genoptræning og psykologbehandling, kan også anses for lægebehandling i bestemmelsens forstand, uanset at behandlingen ikke udføres af en læge. På samme måde kan lægeordineret medicinsk behandling anses for behandling i bestemmelsens forstand.

Udgangspunktet er, at behandlingen skal udføres af en læge eller ske efter en lægehenvi-ning/medicinordination fra en læge.

Der kan dog i nogle situationer være tale om lægebehandling i bestemmelsens forstand, selvom behandlingen hverken udføres af en læge eller foretages efter en henvisning fra en læge. Det kan være tilstrækkeligt, at en læge er enig i, at behandlingen er relevant og kunne have været foretaget efter henvisning fra læge. Det skal derfor altid overvejes konkret, om der er tale om lægebehandling i bestemmelsens forstand.

Ved vurderingen af, om en behandling er omfattet af begrebet "lægebehandling", skal der tages udgangspunkt i sigtet med behandlingen. Det betyder, at det er afgørende for, at en behandlingsform kan anses som lægebehandling i bestemmelsens forstand, at behandlingen med overvejende sandsynlighed vil kunne genskabe den sygemeldtes arbejdsevne.

Kommunen skal derfor have tilstrækkelige oplysninger om igangværende eller afventende behandlingsforløb for at kunne vurdere, om der i den konkrete sag er tale om lægebehandling i bestemmelsens forstand.

Der er en række oplysninger, som kommunen kan inddrage i vurderingen:

Hvem udfører eller skal udføre behandlingen?

Det taler for, at der er tale om lægebehandling i bestemmelsens forstand, hvis behandlingen udføres af en læge, eller hvis behandlingen er lægeordineret. På samme måde taler det for lægebehandling i bestemmelsens forstand, hvis en læge kunne have henvist til behandlingen. Det gælder for eksempel psykolog- eller fysioterapibehandling, som er bevilget igennem en sundhedsforsikring, en arbejdsgiver eller kommune, men en læge er enig i, at behandlingen er relevant.

Derimod er der ikke tale om lægebehandling i bestemmelsens forstand, hvis en læge ikke kan henvise til behandlingen, for eksempel alternativ behandling, som er startet på den sygemeldtes eget initiativ.

Hvilken behandling er der tale om?

Det taler for lægebehandling i bestemmelsens forstand, når der er tale om egentlig behandling eller jævnlig kontrol hos en læge eller anden behandler, hvor der følges op på behandlingen, som også kan tilrettes efter behov.

Det taler imod lægebehandling i bestemmelsens forstand, hvis borger har afsluttet et forløb, og der ikke længere følges op på iværksatte initiativer af en læge eller anden behandler.

Behandlingsplan

Det taler for lægebehandling i bestemmelsens forstand, hvis en læge har henvist til eller er enig i behandlingen, og hvis behandlingen indgår i den lægelige behandlingsplan for at genskabe den sygemeldtes arbejdsevne.

Det taler imod lægebehandling i bestemmelsens forstand, hvis en læge ikke har henvist til eller ikke er enig i behandlingen, og behandlingen ikke er en del af den lægelige behandlingsplan for at genskabe arbejdsevnen.

Det taler også imod lægebehandling i bestemmelsens forstand, hvis behandlingen alene er forebyggende eller vedligeholdende.

Hvis kommunen på det foreliggende grundlag er i tvivl om, hvorvidt egen læge er enig i, at den iværksatte behandling er relevant, når behandlingen er iværksat uden en lægehenvielse, skal kommunen indhente lægens vurdering.

Når behandling afventes, skal der også foreligge oplysninger om den planlagte behandling for at kunne vurdere, om der er tale om lægebehandling i bestemmelsens forstand. Betingelsen om lægebehandling kan dog kun opfyldes, hvis henvisning til den behandling, der afventes, er sket før standsningstidspunktet.

DE KONKRETE SAGER

I sag nr. 1 havde borgeren ret til forlængelse af sygedagpengeperioden. Borgeren var sygemeldt på grund af en hjernerystelse, et brækket kraveben, seks brækkede ribben, flere brud på bækken og brud på en lændehvirvel, som følge af styrt på cykel. På standsningstidspunktet vurderede borgers læge, at det var følger efter hjernerystelse, der gav den største belastning. Borgers læge oplyste, at behandlingsplanen var en rolig struktureret hverdag, hvile ved behov samt opfølgende samtaler hos lægen. Lægen oplyste om samtalerne, at de var jævnlige med en varighed på 30 minutter. Samtalerne handlede om den komplekse situation, borger var i, og de var støttende for at undgå, at borger ville få stressbelastning med fuldtidssygemelding.

Samtalerne ved egen læge var derfor lægebehandling i sygedagpengelovens forstand. Der var i sagen også en sikker forventning om, at borger med behandlingen ville kunne vende tilbage til beskæftigelse i hidtidigt omfang inden for 134 uger fra revurderingstidspunktet.

I sag nr. 2 blev sagen hjemvist til ny behandling i kommunen. Borgeren var sygemeldt på grund af forsnævring af hjerteklap og operation med indsættelse af kunstig hjerteklap. På standsningstidspunktet var borger afsluttet i genoptræningsforløb ved fysioterapeut, men trænedede fortsat hjemme. Borger oplyste, at træningen var lægeanvist, og at der var jævnlige kontroller ved lægen. Kommunen havde ikke undersøgt ved borgers læge om borgers træning konkret kunne anses for lægebehandling i sygedagpengelovens forstand. Det var uvist, om det var lægen, der styrede genoptræningen således, at lægen ved kontrollerne kunne omlægge og tilpasse træningen.

I sag nr. 3 fik borger afslag på forlængelse af udbetaling af sygedagpenge. Borger var sygemeldt på grund af stress og angst. På standsningstidspunktet var der tvivl om, hvorvidt borger var i lægebehandling i sygedagpengelovens forstand. Borger var i et forløb med BodySDS og ville kontakte en psykolog med henblik på opstart af et behandlingsforløb. Forløbet med BodySDS kunne ud fra en konkret vurdering ikke anses for lægebehandling i sygedagpengelovens forstand, og det var i sagen usikkert, om henvisning til psykolog var sket før standsningstidspunktet. Der var i sagen ikke en sikker lægelig forventning om, at borger ville kunne genoptage beskæftigelse i hidtidigt omfang inden for 134 uger fra revurderingstidspunktet. Det var derfor uden betydning for afgørelsen, at der var usikkerhed om, hvorvidt borger var i lægebehandling i sygedagpengelovens forstand.

45-19: Kommunen skal forlænge sygedagpengeperioden efter revurderingstidspunktet, når en af forlængelsesmulighederne i sygedagpengelovens § 27, stk. 1, er opfyldt.

Udbetalingen af sygedagpenge kan forlænges efter bestemmelsen i sygedagpengelovens § 27, stk. 1, nr. 6, når der er rejst en sag om ret til erstatning efter lov om arbejdsskadesikring eller lov om sikring mod følger af arbejdsskade. **Verserende arbejdsskadesag**

Sygedagpengeperioden skal forlænges, hvis der er anmeldt en arbejdsskade til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring eller forsikringsselskabet, inden sygedagpengeudbetalingen er standset.

Det er en betingelse, at der verserer en arbejdsskadesag, når kommunen træffer afgørelse om forlængelse, og at sygemeldingen har hel eller delvis forbindelse med den verserende arbejdsskadesag.

Det er desuden en betingelse for at fortsætte sygedagpengeudbetalingen, at sygedagpengelovens øvrige betingelser er opfyldt – herunder betingelserne om uarbejdsdygtighed og medvirken. Det er ikke en betingelse, at der er tale om fuld uarbejdsdygtighed.

ARBEJDSMARKEDETS ERHVERVSSIKRING HAR TRUFFET FØRSTE AFGØRELSE

Der er ikke hjemmel til at forlænge sygedagpengeudbetalingen efter Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om afslag på anerkendelse af en arbejdsskade eller efter den første afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne. Sygedagpengeudbetalingen kan ikke forlænges, hvis det alene er spørgsmålet om godtgørelse for varigt mén, der fortsat mangler at blive truffet afgørelse om.

Sygedagpengeperioden kan ikke forlænges efter Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings første afgørelse om erhvervsevnetab, selv om afgørelsen er midlertidig, og der er fastsat revision. Det giver heller ikke ret til forlængelse, at spørgsmålet om tab af erhvervsevne faktisk er under revision hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på tidspunktet for kommunens afgørelse.

Det giver endvidere ikke ret til forlængelse af sygedagpengeudbetalingen, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har modtaget en anmodning om genoptagelse af en arbejdsskadesag.

Ændring eller hjemvisning af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse

Hvis Ankestyrelsen ændrer Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om afslag på anerkendelse af en arbejdsskade, vil Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fortsætte behandlingen af sagen med henblik på at tage stilling til spørgsmålene om godtgørelse for varigt mén og erstatning for tab af erhvervsevne. Kommunen skal i denne situation genoptage udbetalingen af sygedagpenge fra standsningstidspunktet, idet arbejdsskadesagen fortsat anses for verserende.

Hvis Ankestyrelsen ophæver Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om afslag på anerkendelse af en arbejdsskade eller ophæver den første afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne og hjemviser sagen til fornyet behandling hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, skal kommunen genoptage udbetalingen af sygedagpenge fra standsningstidspunktet.

I den konkrete sag blev borgeren sygemeldt grundet en afrevet ledlæbe i venstre skulder. Borgeren var kommet til skade i forbindelse med sit arbejde og anmeldte skaden til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afviste at anerkende skulderskaden som en arbejdsskade. Ankestyrelsen ændrede Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om afslag på anerkendelse af arbejdsskaden. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skulle således fortsætte behandlingen af sagen med henblik på at tage stilling til spørgsmålene om godtgørelse for varigt mén og erstatning for tab af erhvervsevne. Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderede, at borgerens arbejdsskadesag fortsat verserede på revurderingstidspunktet, og at der var sammenhæng mellem den anmeldte arbejdsskade og borgerens sygemelding. Sygedagpengeudbetalingen kunne derfor forlænges.

18-19: Kommunen skal forlænge sygedagpengeperioden på revurderingstidspunktet, når en af forlængelsesmulighederne i sygedagpengeloven er opfyldt.

Udbetalingen af sygedagpenge kan forlænges efter sygedagpengelovens § 27, stk. 1, nr. 2, når det anses for nødvendigt at gennemføre en virksomhedspraktik eller andre afklarende foranstaltninger for at klarlægge den sygemeldtes arbejdsevne, og når afklaringen kan gennemføres inden for 69 uger.

Formålet med bestemmelsen er at forlænge sygedagpengeperioden, hvis der mangler en afklaring af den sygemeldtes arbejdsevne til brug for kommunens beslutning om, hvilken hjælp der videre skal tilbydes.

En uafklaret helbredstilstand er ikke til hinder for, at der kan ske forlængelse efter § 27, stk. 1, nr. 2. Det betyder, at det ikke er et krav, at den sygemeldtes helbredstilstand er stationær. Det er dog en betingelse, at der er konstateret et behov for at afklare den sygemeldtes arbejdsevne på vurderingstidspunktet.

Det taler for, at der er behov for at afklare den sygemeldtes arbejdsevne, når den sygemeldtes helbredstilstand er tilstrækkeligt afklaret til, at den fremtidige udvikling i helbredstilstanden er rimelig forudsigelig. Det skal samtidig være usikkert, om den sygemeldte kan vende tilbage til arbejdsmarkedet i hidtidigt omfang.

Det taler imod, at der er behov for at afklare den sygemeldtes arbejdsevne, når den sygemeldte fortsat er i behandling, og når den videre behandling kan have en effekt på arbejdsevnen. Det taler også imod, når den sygemeldte afventer yderligere behandling, undersøgelser eller udredning samt effekt heraf.

Når der er konstateret et behov for at afklare den sygemeldtes arbejdsevne, skal det dernæst vurderes, om afklaringen kan gennemføres inden for 69 uger. Det er ved vurderingen en betingelse, at både arbejdsevnen og helbredstilstanden kan afklares inden for 69 uger.

I den konkrete sag blev borgeren sygemeldt på grund af ryg- og skuldersmerter samt en operation i fingrene. På revurderingstidspunktet var borgeren henvist til en operation i skulderen. Effekten af operationen var uvis på revurderingstidspunktet, og det var uvist, om borgeren kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet i hidtidigt omfang. Borgerens helbredstilstand var derfor ikke tilstrækkeligt afklaret til, at det var muligt at vurdere, om der ville være behov for at afklare arbejdsevnen, eller om borgeren ved hjælp af behandling ville kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet i hidtidigt omfang.

7-19: Kommunen skal forlænge sygedagpengeperioden efter revurderingstidspunktet, når en af forlængelsesmulighederne i sygedagpengelovens § 27, stk. 1, er opfyldt.

Det fremgår af sygedagpengelovens § 27, stk. 1, nr. 4, at udbetalingen af sygedagpenge kan forlænges efter denne bestemmelse, når kommunen har vurderet, at en sag skal behandles i rehabiliteringsteamet med henblik på, at kommunen hurtigst muligt kan træffe afgørelse om ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension.

Højesteret har fastslået, at bestemmelsen efter sin ordlyd og forarbejder må forstås sådan, at sygedagpengeperioden skal forlænges, hvis kommunen vurderer eller burde have vurderet, at den sygemeldte ikke kan vende tilbage til ordinær beskæftigelse, og at sagen derfor skal forelægges for rehabiliteringsteamet med henblik på, at rehabiliteringsteamet kan afgive indstilling vedrørende førtidspension, fleksjob eller ressourceforløb.

Højesteret bekræfter dermed, at det er en betingelse for at opfylde bestemmelsen, at der er konstateret et behov for at vurdere, om den sygemeldte er berettiget til ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension, herunder at kommunen har vurderet eller burde have vurderet, at den sygemeldte ikke kan vende tilbage til ordinær beskæftigelse.

Der kan derfor ikke ske forlængelse efter bestemmelsen, hvis der skal iværksættes afklarende foranstaltninger med henblik på at vurdere, om den sygemeldte kan opnå beskæftigelse på normale vilkår.

Det må afgøres på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den sygemeldtes samlede forhold, om der er et behov for at vurdere, om den sygemeldte er berettiget til ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension. Der kan blandt andet lægges vægt på de helbredsmæssige og sociale forhold samt erhvervserfaring og resultatet af eventuelle afklarende foranstaltninger.

OMFANG AF PRØVELSEN

Et afslag på at forlænge sygedagpengeudbetalingen er en afgørelse, der kan klages over. Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg kan fuldt ud prøve kommunens vurdering af, hvorvidt betingelserne for forlængelse af sygedagpengeudbetalingen efter bestemmelsen om behandling i rehabiliteringsteamet er opfyldt. Ankestyrelsen kan derfor foretage en konkret vurdering af, om sagen skulle have været forelagt rehabiliteringsteamet med henblik på afgørelse om ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension.

DEN KONKRETE SAG

I den konkrete sag var den sygemeldte i gang med at få afklaret sin arbejdsevne i en virksomhedspraktik, og vedkommende var under helbredsmæssig udredning.

Højesteret fandt, at den sygemeldtes arbejdsevne ikke var afklaret i en sådan grad, at kommunen burde have vurderet, at sagen skulle forelægges for rehabiliteringsteamet med henblik på indstilling om førtidspension, fleksjob eller ressourceforløb.

15-18: Kommunen skal forlænge sygedagpengeperioden efter revurderingstidspunktet, når en af forlængelsesmulighederne i sygedagpengelovens § 27, stk. 1, er opfyldt.

Der kan ske forlængelse efter § 27, stk. 1, nr. 3, når den sygemeldte er under eller venter på lægebehandling, og den pågældende efter en lægelig vurdering skønnes at ville kunne genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse inden for 134 uger regnet fra revurderingstidspunktet.

Den lægelige vurdering skal ses i sammenhæng med sagens samlede oplysninger. Det betyder, at der skal anlægges en helhedsvurdering ved vurderingen af, om den sygemeldte med lægelig sikkerhed vil kunne genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse i hidtidigt omfang inden for 134 uger.

Momenter der blandt andet kan indgå i helhedsvurderingen er de lægelige oplysninger, den sygemeldtes egne oplysninger, sygdommens art, behandlingens varighed, den generelle fremgang i forløbet, sociale forhold, eventuelle afklarende foranstaltninger og konkurrerende lidelser.

I den konkrete sag forelå der en lægelig prognose for tilbagevenden til arbejdsmarkedet i hidtidigt omfang, men ud fra en helhedsvurdering af sagens samlede oplysninger vurderer Ankestyrelsen, at denne ikke var tilstrækkelig sikker. Ankestyrelsen lægger vægt på, at det var uafklaret, hvordan den sygemeldtes helbredsmæssige tilstand ville udvikle sig. Tidsperspektivet for den sygemeldtes tilbagevenden til arbejdsmarkedet var også usikkert. Derudover var det usikkert, hvilken effekt den ekstra støtte og hjælp i forhold til de sociale belastninger ville have på den sygemeldtes helbredsmæssige tilstand.

14-18: Kommunen skal forlænge sygedagpengeperioden efter revurderingstidspunktet, når en af forlængelsesmulighederne er opfyldt, jf. sygedagpengelovens § 27, stk. 1.

Udbetalingen af sygedagpenge kan forlænges, når det anses for nødvendigt at gennemføre en virksomhedspraktik eller andre afklarende foranstaltninger for at klarlægge den sygemeldtes arbejdsevne, jf. sygedagpengelovens § 27, stk. 1, nr. 2.

Formålet med bestemmelsen er at forlænge sygedagpengeperioden, hvis der mangler en afklaring af den sygemeldtes arbejdsevne til brug for kommunens beslutning om, hvilken hjælp, der videre skal tilbydes.

Det er dermed en betingelse for forlængelse af sygedagpengeudbetalingen, at der er et behov for afklaring af den sygemeldtes arbejdsevne.

Når der er en forventning om, at den sygemeldte kan genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse i hidtidigt omfang, vil det som udgangspunkt ikke være nødvendigt at afklare den sygemeldtes arbejdsevne.

Dette gælder, selvom kommunen iværksætter en virksomhedspraktik med henblik på at optrappe arbejdstiden.

I den konkrete sag blev borgeren sygemeldt på grund af en diskusprolaps i lænden. Borgeren var ikke længere i behandling, og var startet i en virksomhedspraktik med henblik på optrapning af arbejdstiden. Der var en god prognose, og en forventning om, at borgeren ville kunne genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse. Der var derfor ikke et afklaringsbehov, og

ikke grundlag for at forlænge sygedagpengeperioden. Virksomhedspraktikken kunne ikke side-stilles med en afklarende foranstaltning.

68-16: Der kan ske forlængelse af udbetalingen af sygedagpenge uden tidsbegrænsning efter sygedagpengelovens § 27, stk. 1, nr. 5, når en læge vurderer, at den sygemeldte har en livstruende og alvorlig sygdom.

Bestemmelsen gælder for alle tilfælde, hvor en læge vurderer, at den sygemeldte har en livstruende og alvorlig sygdom, og hvor der er begrundet tvivl om overlevelse. Bestemmelsen er ikke begrænset til tilfælde, hvor den sygemeldte er i terminalfasen, men omfatter også personer, der har en livstruende, alvorlig sygdom i tidligere sygdomsfasen, dvs. personer, hvor der ikke er klarhed over, hvilket forløb sygdommen vil få. Det er derfor ikke et krav, at alle lægelige behandlingsmuligheder er udtømte.

Kommunens afgørelse om forlængelse af udbetalingen af sygedagpenge som følge af en livstruende, alvorlig sygdom skal ske på baggrund af en konkret, individuel lægelig vurdering, som ikke udelukkende baserer sig på en diagnose. I tilfælde af alvorlig sygdom med et fremadskridende forløb, som over en årrække kan eller vil få et dødeligt udfald, kan der ikke ske forlængelse af udbetalingen af sygedagpenge, hvis sygdommen er på et sådant tidligt stadie, at den ikke kan anses som livstruende. Ligeledes kan der ikke ske forlængelse af udbetalingen af sygedagpenge i tilfælde, hvor den sygemeldte ikke aktuelt er ramt af en livstruende, alvorlig sygdom, men hvor der er risiko for tilbagefald af en livstruende, alvorlig sygdom.

I sag nr. 1 var borgeren sygemeldt på grund af en ondartet hjernesvulst. Sygdommen var alvorlig og livstruende, men med gode prognostiske faktorer for den pågældende. Borgeren var opereret og havde modtaget strålebehandling. På standsningstidspunktet var borgeren fortsat i et behandlingsforløb med kemoterapi. Der var endnu ikke foretaget MRscanning, der kunne påvise effekten af behandlingsforløbet, og der var derfor ikke klarhed over, hvilket forløb sygdommen ville få. Borgeren var derfor berettiget til forlængelse af udbetalingen af sygedagpenge.

I sag nr. 2 var den sygemeldte diagnosticeret med Alzheimers demens. Diagnosen menes at have en gennemsnitlig varighed på 8-10 år, men der er stor variation fra patient til patient. I nogle tilfælde kan sygdommen medføre døden allerede efter få år, mens den hos andre kan vare i op til 20 år. Sygdommen var for den pågældende på et sådant tidligt stadie, at det ikke var muligt konkret at udtale sig om tidsperspektivet. Der var tale om jævnt udviklende hukommelsessvækkelse, og der var derfor klarhed omkring, hvilket forløb sygdommen ville få. Der var ikke grundlag for at antage andet, end at pågældende ville kunne leve med sygdommen i mange leveår endnu. Der var derfor ikke tale om livstruende og alvorlig sygdom, og der kunne ikke ske forlængelse af udbetalingen af sygedagpenge.

I sag nr. 3 havde den sygemeldte en alvorlig kræftlidelse (udbredt æggestokkræft). Pågældende var opereret, og alt synligt kræftvæv var fjernet. Sygdommen havde dog tilbagevendende karakter og prognosen var, at der på et tidspunkt ville ske tilbagefald. På tidspunktet for kommunens afgørelse var der ikke dokumenteret tilbagefald. Der kunne derfor ikke ske forlængelse af udbetalingen af sygedagpenge efter bestemmelsen om livstruende og alvorlig sygdom, da borger ikke aktuelt led af en livstruende og alvorlig sygdom.

102-15: Der er ikke hjemmel til at træffe afgørelse med tilbagevirkende kraft efter sygedagpengelovens § 24, stk. 1, jf. § 27, stk. 1.

Kommunen skal have foretaget en revurdering af sygedagpengemodtagerens situation, inden sygedagpengeudbetalingen ophører som følge af tidsbegrænsningen i § 24, stk. 1. Hvis

en kommune ikke inden revurderingstidspunktet eller inden ophør af en af forlængelsesmulighederne har truffet afgørelse, fortsætter udbetalingen af sygedagpenge, indtil kommunen har truffet en gyldig afgørelse.

Kommunens vurdering af, om der er forlængelsesmuligheder, skal foretages ud fra de oplysninger, der foreligger på tidspunktet for kommunens gyldige afgørelse. Oplysninger fra f.eks. undersøgelser foretaget på hospital, eller forløb af afklarende foranstaltninger foretaget efter revurderingstidspunktet og indtil afgørelsestidspunktet, skal indgå i kommunens vurdering af, om der er mulighed for at forlænge udbetalingen af sygedagpenge.

Vurderingen af, om der er forlængelsesmuligheder, skal foretages på det tidspunkt, hvor der træffes en gyldig afgørelse. Hvis afgørelsen træffes efter revurderingstidspunktet, er vurderingstidspunktet og revurderingstidspunktet derfor ikke sammenfaldende.

Kommunen kan ikke forlænge udbetalingen af sygedagpenge med tilbagevirkende kraft. En forlængelse af udbetalingen af sygedagpenge skal derfor regnes fra det tidspunkt, hvor kommunen træffer afgørelse.

Hvis kommunen efter revurderingstidspunktet træffer afgørelse om forlængelse af udbetalingen af sygedagpenge efter § 27, stk. 1, nr. 2, regnes de 69 uger fra afgørelsestidspunktet.

Forlængelser efter § 27, stk. 1, nr. 3, løber efter ordlyden i bestemmelsen indtil 134 uger efter revurderingstidspunktet, uanset tidspunktet for bevillingen.

I den konkrete sag havde kommunen tidligere truffet afgørelse om ophør af udbetaling af sygedagpenge efter sygedagpengelovens § 7. Ankestyrelsen ændrede afgørelsen, da det vurderedes, at borgeren fortsat var uarbejdsdygtig på grund af sygdom. Kommunen traf herefter afgørelse om forlængelse af udbetalingen af sygedagpenge med tilbagevirkende kraft til varighedsbegrænsningens udløb (nu revurderingstidspunktet). Ankestyrelsen fandt, at der på kommunens afgørelsestidspunkt var behov for en afklaring af arbejdsevnen, og at forlængelsen skulle løbe fra kommunens afgørelsestidspunkt.

101-15: Kommunen skal foretage en revurdering af sygedagpengemodtagerens situation, inden sygedagpengeudbetalingen ophører som følge af tidsbegrænsningen i § 24, stk. 1. Afgørelsen om forlængelse af sygedagpengeudbetalingen skal derfor træffes inden udløbet af sygedagpengeperioden.

Hvis Ankestyrelsen hjemviser en afgørelse om ophør af udbetaling af sygedagpenge efter § 24, stk. 1, jf. 27, stk. 1, til fornyet behandling med den retsvirkning, at kommunens afgørelse bliver ugyldig, vil udbetalingen af sygedagpenge først kunne standses, når der træffes en gyldig afgørelse.

Hjemvisning indebærer efter almindelig forvaltningsret en annullation af den påklagede afgørelse, medmindre andet fastsættes i hjemvisningsafgørelsen. Annullation indebærer, at retsvirkningerne af den påklagede afgørelse ophæves.

I den konkrete sag havde Ankestyrelsen tidligere hjemvist kommunens afgørelse om ophør af sygedagpengeudbetaling på grund af utilstrækkeligt oplysningsgrundlag. Ankestyrelsen fandt som følge heraf, at kommunens afgørelse var ugyldig. Udbetalingen af sygedagpenge skulle derfor fortsætte frem til, at kommunen havde truffet en gyldig afgørelse om ophør af udbetaling af sygedagpenge. I den konkrete sag havde borger raskmeldt sig, før kommunen traf en gyldig afgørelse, hvorfor der alene var ret til sygedagpenge frem til tidspunktet for raskmelding.

75-15: Udbetalingen af sygedagpenge kan først standses efter sygedagpengelovens § 24, stk. 1, jf. § 27, stk. 1, når der er truffet en gyldig afgørelse.

Udbetalingen af sygedagpenge standses ikke automatisk på revurderingstidspunktet

(tidligere varighedsbegrænsningens udløb) eller ved udløbet af en af forlængelsesmulighederne. Kommunen skal, forinden udbetalingen af sygedagpenge standses, have vurderet og besluttet, om der er grundlag for at forlænge sygedagpengeperioden eller for at iværksætte revalidering, ressourceforløb, visitere til fleksjob eller tilkende førtidspension.

Hvis en kommune ikke inden revurderingstidspunktet (tidligere varighedsbegrænsningens udløb) eller inden udløbet af en af forlængelsesmulighederne har truffet afgørelse om, at sygedagpengeudbetalingen skal ophøre, fortsætter udbetalingen af sygedagpenge, indtil kommunen har truffet en gyldig afgørelse om standsning af sygedagpenge.

Der er ikke hjemmel til at træffe afgørelse med tilbagevirkende kraft efter sygedagpengelovens § 24, stk. 1, jf. § 27, stk. 1.

Udbetalingen af sygedagpenge kan dog standses med tilbagevirkende kraft, hvis borgeren f.eks. har raskmeldt sig, genoptaget sit arbejde, stillet sig til rådighed for A-kassen, eller er påbegyndt uddannelse. I disse situationer er betingelserne for at modtage sygedagpenge ikke længere til stede, borgeren vidste eller burde vide dette, og borgeren har derfor ikke haft en berettiget forventning om fortsat at modtage sygedagpenge. Tilsvarende gælder, hvis der foreligger omstændigheder, som kan medføre tilbagebetaling efter sygedagpengelovens § 71, det vil sige at borgeren uberettiget mod bedre vidende har modtaget sygedagpenge.

HØJESTERETS DOM

Højesteret har i dom af 10. september 2015 fastslået, at det ikke var muligt med tilbagevirkende kraft at træffe afgørelse om, at en kvinde ikke var berettiget til forlængelse af sygedagpengeperioden ud over tidsbegrænsningen i sygedagpengelovens § 24, stk. 1. Der var inden tidsbegrænsningen truffet afgørelse om ophør af udbetaling af sygedagpenge af anden aktør. Beskæftigelsesankenævnet havde ophævet anden aktørs afgørelse på grund af kompetencemangel og hjemvist sagen til kommunen.

Højesteret fastslog, at ordlyden af den dagældende bestemmelse i sygedagpengelovens § 24 sammenholdt med reglerne i lovens kapitel 9 om forlængelse af sygedagpengeperioden (§§ 27-29), samt ordlyd og forarbejder til sygedagpengelovens § 28 mest nærliggende må forstås således, at udbetaling af sygedagpenge ikke skal standses automatisk ved varighedsperiodens udløb, men at kommunen forinden skal have vurderet og besluttet, om der er grundlag for at forlænge dagpengeperioden eller for at iværksætte revalidering, visitere til fleksjob eller tilkende førtidspension.

Højesteret fandt, at der ikke efter sygedagpengeloven eller efter almindelige forvaltningsretlige grundsætninger var grundlag for at tillægge kommunens afgørelse virkning tilbage fra varighedsbegrænsningen (nu revurderingstidspunktet). Det forhold, at Beskæftigelsesankenævnet i forbindelse med hjemvisningen af sagen til kommunen anførte, at hjemvisningen ikke umiddelbart ville medføre udbetaling af sygedagpenge efter sygedagpengelovens § 27, kunne ikke i sig selv føre til et andet resultat.

Da den hjemviste afgørelse var uden retsvirkninger som følge af kompetencemangel, fandt Højesteret endvidere, at den opfattelse, som indholdet af afgørelsen kunne have bibragt pågældende om hendes retsstilling, var uden betydning for spørgsmålet om, hvorvidt myndighederne kunne beslutte, at udbetalingen af sygedagpenge kunne ophøre med virkning fra et tidspunkt forud for kommunens nye afgørelse. Der var således heller ikke som følge af en hensyntagen til pågældendes forventninger grundlag for at tillægge afgørelsen virkning tilbage fra varighedsbegrænsningen (nu revurderingstidspunktet).

GENOPTAGELSE

Ankestyrelsens principmeddelelser har som udgangspunkt virkning fra tidspunktet for offentliggørelsen. Undtagelse herfra er, hvis der tidligere har været tale om en forkert fortolkning af loven (en retsvildfarelse) eller ulovlig praksis.

På baggrund af Højesterets dom må den tidligere praksis anses for at være baseret på en retsvildfarelse.

Som konsekvens af dommen og praksisændringen skal kommunerne og Ankestyrelsen tage stilling til, om der er grundlag for at genoptage sager, hvor udbetalingen af sygedagpenge efter tidligere praksis er standset med tilbagevirkende kraft ved revurderingstidspunktet (tidligere varighedsbegrænsningens udløb) eller ved udløbet af en af forlængelsesmulighederne.

Afgørelse om genoptagelse skal træffes af den myndighed, der senest har realitetsbehandlet sagen. Afgørelser truffet af de tidligere beskæftigelsesankenævn skal behandles af Ankestyrelsen.

Genoptagelsen kan føre til, at afgørelsen ændres eller fastholdes eventuelt med en ændret begrundelse, hvis udbetalingen kunne ophøre med tilbagevirkende kraft. **Forældelse og modregning**

Der skal ved behandlingen af en sag om genoptagelse tages stilling til, om der er indtrådt forældelse efter reglerne i lov om forældelse af fordringer. Den løbende udbetaling af sygedagpenge forældes efter tre år.

Ankestyrelsen har ikke med denne principmeddelelse taget stilling til spørgsmålet om forældelse, da det ikke har været aktuelt i den konkrete sag. Eventuelle forældelsesspørgsmål må afgøres konkret.

Der skal desuden tages stilling til, om der er grundlag for modregning, hvis der har været udbetalt eventuelle andre ydelser i den periode, efterbetalingskravet vedrører. **Offentliggørelse**

Genoptagelse af sager på baggrund af Højesterets dom skal ske på myndighedens eget initiativ, hvis det vurderes ikke at være en betydelig administrativ byrde at skulle identificere sagerne. Ellers skal myndigheden informere offentligt om muligheden for at søge om genoptagelse og vejlede om retningslinjerne herfor.

Ankestyrelsen vurderer, at det vil være en betydelig administrativ byrde for styrelsen at søge at identificere sagerne, og der vil ikke være sikkerhed for, at alle sager ville kunne identificeres. Ankestyrelsen vil derfor informere offentligt om muligheden for at søge om genoptagelse og vejlede om retningslinjerne herfor. Dette vil blandt andet ske på Ankestyrelsens hjemmeside.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering orienterer kommunerne. De enkelte kommuner skal vurdere, om de kan identificere sagerne, eller om de skal vejlede lokalt om muligheden for at søge om genoptagelse.

30-15: Kommunen skal forlænge sygedagpengeperioden efter revurderingstidspunktet, når en af forlængelsesmulighederne i sygedagpengelovens § 27, stk. 1, er opfyldt.

Der kan ske forlængelse efter sygedagpengelovens § 27, stk. 1, nr. 5, når en læge vurderer, at den sygemeldte har en livstruende og alvorlig sygdom.

Forlængelsesmuligheden finder ikke kun anvendelse i situationer, hvor behandlingsmulighederne er udtømte, men også i tilfælde, hvor borgeren har en livstruende og alvorlig sygdom i tidligere sygdomsfasen. Derfor kan kommunen forlænge sygedagpengeudbetalingen i tilfælde, hvor man ikke har klarhed over, hvilket forløb sygdommen vil få.

Det er en forudsætning for forlængelse efter sygedagpengelovens § 27, stk. 1, nr. 5, at borgeren aktuelt har en sygdom, der er livstruende og alvorlig. Bestemmelsen finder derfor ikke anvendelse i tilfælde, hvor en borger har en alvorlig lidelse, som medfører, at borgeren fremtidigt har en øget risiko for at få en livstruende sygdom.

I den konkrete sag led borgeren af forkalkning af hovedkranspulsårerne og havde haft en blodprop i hjertet to gange. Borgeren ville livsvarigt være i meget høj risiko for at få en ny blodprop i hjertet og/eller anden hjertesygdom som følge af sygdommen. Det fremgik dog af de helbredsmæssige oplysninger, at sygdommen ikke var aktuelt livstruende, og at borgeren var stabil og klar til rehabiliteringsforløb.

28-15: Kommunen skal forlænge sygedagpengeperioden efter revurderingstidspunktet, når en af forlængelsesmulighederne i sygedagpengelovens § 27, stk. 1, er opfyldt.

Der kan ske forlængelse af sygedagpengeudbetalingen efter sygedagpengelovens § 27, stk. 1, nr. 3, når det efter en konkret helhedsvurdering af sagens oplysninger skønnes, at den sygemeldte med lægelig sikkerhed vil kunne genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse inden for 134 uger regnet fra revurderingstidspunktet. Dette kan også være tilfældet, selvom der ikke foreligger en præcis lægelig vurdering af tidsperspektivet for tilbagevenden til erhvervsmæssig beskæftigelse i hidtidigt omfang.

Ved helhedsvurderingen kan der blandt andet lægges vægt på den sygemeldtes helbredsmæssige forhold, de sociale forhold, og om den sygemeldte inden sygemeldingen har haft en stabil tilknytning til arbejdsmarkedet. Der kan desuden lægges vægt på behandlingens art, f.eks. om der er tale om et kendt indgreb, der forventes at kunne bringe den sygemeldte tilbage til erhvervsmæssig beskæftigelse.

Sygedagpengeudbetalingen kan forlænges, selvom der er behov for langsom optrapning sideløbende med lægelig behandling.

Hvis en læge ændrer sin vurdering af prognosen, skal den ændrede vurdering være begrundet. Kommunen skal derfor bede om en uddybende udtalelse, hvis lægen ikke har oplyst, hvorfor prognosen er ændret.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har truffet afgørelse i to sager om muligheden for forlængelse af sygedagpengeudbetalingen efter sygedagpengelovens § 27, stk. 1, nr. 3.

I sag nr. 1 kunne sygedagpengeudbetalingen forlænges efter en helhedsvurdering af sagens oplysninger. Der blev lagt vægt på, at den sygemeldte kort før revurderingstidspunktet var blevet opereret for en diskusprolaps, og at der ikke var oplysninger om efterfølgende komplikationer. Lægen forventede sygemelding i to til tre måneder, hvorefter den sygemeldte formentlig kunne begynde langsomt op på arbejde. Den sygemeldte havde desuden haft en stabil tilknytning til arbejdsmarkedet.

I sag nr. 2 var sagen ikke tilstrækkeligt oplyst til, at kommunen kunne vurdere, om den sygemeldte havde ret til forlængelse af sygedagpengeudbetalingen, da der manglende en udtalelse fra den behandlende psykolog. Derudover havde egen læge foretaget en ubegrundet ændret vurdering af prognosen, hvorfor kommunen skulle bede lægen om en konkret begrundelse for den nye vurdering.

15-15: Når den sygemeldte tidligere har opbrugt sin ret til sygedagpenge på grund af tidsbegrænsningen i sygedagpengelovens § 24, vil den sygemeldte ved fornyet sygemelding ikke være berettiget til sygedagpenge fra kommunen, hvis der er udbetalt sygedagpenge i mere end 22 uger i de 9 forudgående kalendermåneder.

Hvis den sygemeldte opfylder beskæftigelseskravet over for arbejdsgiver ved at have været ansat uafbrudt i de seneste 8 uger i mindst 74 timer, vil den sygemeldte være berettiget til udbetaling af sygedagpenge eller løn fra arbejdsgiveren i arbejdsgiverperioden. Arbejdsgiver vil være berettiget til refusion af sygedagpenge fra kommunen i arbejdsgiverperioden, hvis der er tegnet forsikring, eller hvis der er indgået en aftale efter sygedagpengelovens § 56.

6-14: En borger kan ikke anmode om, at kommunen alene tager stilling til spørgsmålet om fleksjob, da kommunen skal se en ansøgning om fleksjob i lyset af alle de muligheder, der findes for hjælp efter den sociale lovgivning. Kommunen skal således i det enkelte tilfælde vurdere, om og i givet fald hvilken indsats, der skal iværksættes.

Der er ikke hjemmel i fleksjobreglerne til at se bort fra den helhedsvurdering, der efter reglerne skal foretages i forbindelse med en ansøgning om fleksjob.

Kommunen skal vurdere, om der er grundlag for at påbegynde behandling af sag om fleksjob eller at iværksætte andre initiativer. Kommunen skal kun påbegynde behandling af sag om fleksjob i de tilfælde, hvor der er noget, der taler for, at borgeren er i målgruppen for fleksjob.

Et afslag på at påbegynde behandling af sag om fleksjob vil efter Ankestyrelsens praksis være at betragte som en afgørelse, som borgeren kan klage over. Vi henviser til principmeddelelse 64-11, hvorefter jobcentrets afslag på at afklare arbejdsevnen måtte anses for en afgørelse, der tilsigtede at have retsvirkning efter sit indhold, det vil sige afslag på fleksjob på det foreliggende grundlag.

FORELÆGGELSE FOR REHABILITERINGSTEAMET

Borgeren har ikke krav på at få sin sag forelagt for rehabiliteringsteamet. Kommunen har kun pligt til at forelægge sagen for rehabiliteringsteamet i det tilfælde, hvor kommunen vurderer, at der er grundlag for at påbegynde behandling af sag om ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende eller førtidspension.

Det følger af reglerne, at rehabiliteringsteamet skal afgive indstilling, inden beslutning om og tilkendelse af ressourceforløb, fleksjob, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende eller førtidspension træffes af kommunen. Det fremgår af lovbemærkningerne, at kommunens forelæggelse af sager for teamet er en del af den faktiske forvaltningsudøvelse som led i sagsbehandlingen, og at der derfor ikke kan klages over, at sagen forelægges eller ikke forelægges for teamet.

Det fremgår også af lovbemærkningerne, at der i komplekse sager skal ske en nødvendig tværfaglig koordinering og en parallel afklaring af den enkeltes beskæftigelsesmæssige, sociale og helbredsmæssige ressourcer. Tilsvarende fremgår det af den politiske aftale om reformen, at formålet med rehabiliteringsteamet er at sikre, at der sker den nødvendige tværfaglige koordinering i komplekse sager.

Kommunen kan altid vælge at forelægge en sag for rehabiliteringsteamet.

I sager om førtidspension er der en særlig hjemmel til, at borgeren kan bede kommunen om at tage stilling til førtidspension på det foreliggende dokumentationsgrundlag, se § 17, stk. 2, i lov om sociale pension. Det betyder, at kommunen i disse tilfælde ikke skal foretage en helhedsvurdering. Disse sager skal altid forelægges for rehabiliteringsteamet inden afgørelse.

Udarbejdelse af rehabiliteringsplan

Kommunen har kun pligt til at udarbejde rehabiliteringsplanens forberedende del, hvis sagen skal forelægges for rehabiliteringsteamet. Kommunen kan dog altid vælge at udarbejde rehabiliteringsplanen.

Det følger af reglerne, at den forberedende del af rehabiliteringsplanen skal udarbejdes for alle, der skal have deres sag behandlet i et rehabiliteringsteam.

Vi bemærker, at kommunen efter officialprincippet altid skal sørge for at oplyse sagen tilstrækkeligt, og at rehabiliteringsplanens forberedende del med fordel kan anvendes som et værktøj til at belyse og dokumentere borgerens forhold i de tilfælde, hvor kommunen f.eks. træffer afgørelse om afslag på fleksjob uden at forelægge sagen for teamet.

108-13: Der kan ved afgørelse om forlængelse af sygedagpenge som udgangspunkt tages hensyn til, at der er behandlingsmuligheder f.eks. i form af operation for diskusprolaps i lænden.

Behandlingen skal efter al erfaring med rimelig sikkerhed kunne medføre en forbedring af helbredstilstanden og/eller arbejdsevnen og må aldrig efter al erfaring indeholde nogen væsentlig risiko for borgerens liv og førlighed.

Operation for diskusprolaps i lænden udgør ikke en væsentlig risiko for liv og førlighed. Videnskabelige undersøgelser har vist, at det er yderst sjældent, at der vil forekomme varige komplikationer efter en operation for diskusprolaps i lænden.

I det konkrete tilfælde ønskede borgeren ikke at blive opereret. Beskæftigelsesudvalget fandt, at der var lægelig indikation for, at borgeren fik foretaget en operation for diskusprolaps i lænden, og at en operation var en konkret og realistisk behandlingsmulighed, som ville kunne forbedre borgerens helbredstilstand og arbejdsevne. Der var derfor fortsat behandlingsmuligheder og derfor usikkerhed om borgerens arbejdsevne. Derfor var der i den konkrete sag ikke grundlag for at forlænge sygedagpengene.

154-12: En kommune kan ved afgørelse om forlængelse af sygedagpenge som udgangspunkt stille krav om væggtab, og borgeren har pligt til at medvirke ved behandlingen.

Behandlingen skal efter al erfaring med rimelig sikkerhed kunne medføre en forbedring af arbejdsevnen og må aldrig efter al erfaring indeholde nogen væsentlig risiko for borgerens liv og førlighed.

Det er en betingelse for, at der kan stilles krav om væggtab, at det er dokumenteret, at overvægten i sig selv har indflydelse på arbejdsevnen.

Det er samtidig en betingelse, at der er lægelig indikation for, at væggtab vil medføre forbedring af arbejdsevnen.

152-12: Sygedagpenge kan forlænges efter § 27, stk. 1, nr. 2, når det anses for nødvendigt at gennemføre virksomhedspraktik eller andre afklarende foranstaltninger med henblik på at klarlægge den sygemeldtes arbejdsevne.

Selvom sygedagpengene har været forlænget efter § 27, stk. 1, nr. 4, for at afklare, om den sygemeldte ville være berettiget til fleksjob eller førtidspension, kan reglen i nr. 2 også anvendes til yderligere afklaring af arbejdsevnen, når arbejdsevnen ikke er tilstrækkeligt afklaret efter nr. 4.

Der er ikke en rangorden i forlængelsesmulighederne, hvilket fremgår af Principmeddelelse 142-10. Kommunen skal anvende den mest relevante mulighed i det konkrete tilfælde.

Ordlyden af § 27, stk. 1, nr. 2, om at klarlægge den sygemeldtes arbejdsevne kan omfatte både afklaring i forhold til det ordinære arbejdsmarked og i forhold til fleksjob og førtidspension.

Det er en forudsætning, at den sygemeldte i øvrigt opfylder betingelserne i § 27, stk. 1, nr. 2.

68-12: Der kan ved afgørelse om forlængelse af sygedagpenge som udgangspunkt tages hensyn til, at der er behandlingsmuligheder i form af behandling med antidepressiv medicin.

Det er en betingelse, at der foreligger konkrete oplysninger om lægeordineret forslag til behandling med antidepressiv medicin i overensstemmelse med de professionelle, generelle retningslinjer blandt andet fra Sundhedsstyrelsen. Behandling med antidepressiv medicin udgør ikke en væsentlig risiko for liv og førlighed.

I det konkrete tilfælde var det absolut nødvendigt for en god behandlingseffekt, at alkoholmisbrug blev behandlet sideløbende. Ellers var der ikke mulighed for en tilstrækkelig behandling for depression.

142-10: Der var ikke grundlag for at antage, at en af forlængelsesgrundene i sygedagpengelovens § 27 skulle have forrang for en anden.

Kommunen skulle ved forlængelse af udbetaling af sygedagpenge efter § 27 anvende den regel, som på tidspunktet for beslutning om forlængelse, var mest relevant at benytte i det konkrete tilfælde. Kommunens pligt til at foretage opfølgning i sygedagpengesagen består uafhængig af, hvilken forlængelsesbestemmelse der er anvendt.

116-09: En igangværende forlængelse af sygedagpenge i op til 26 uger kunne ikke afbrydes efter indhentelse af en speciallægeerklæring, der ikke dokumenterede ændringer i ansøgers helbredsmæssige eller sociale forhold.

Der var ikke truffet afgørelse om udsættelse, og der var ikke oplysninger, som kunne begrunde bortfald af sygedagpenge.

18-09: Der var ikke grundlag for at forlænge udbetalingen af sygedagpenge til en 44-årig kvinde med følger efter whiplash.

Begrundelsen var, at det ikke med tilstrækkeligt sikkerhed kunne forventes, at kvinden ville genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse på normale vilkår inden for 2 gange 52 uger, regnet fra varighedsbegrænsningens indtræden.

D-10-08: Det var en forudsætning for at få forlænget sygedagpengene efter varighedsbegrænsningens indtræden, at ansøger, der skulle i behandling, opfyldte betingelsen om efter en lægelig vurdering at kunne genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse efter de 48 ugers behandling.

Dette skøn beroede på en konkret vurdering af det enkelte tilfælde, og ikke på en generel prognose for alle under samme behandling.

D-6-08: Dagpengene kunne ikke forlænges efter bestemmelsen om afklaring af arbejdsevnen. Begrundelsen var, at der ikke var tilstrækkelig sikkerhed eller sandsynlighed for, at en afklaring af arbejdsevnen ville kunne ske inden for højst 2 x 13 uger.

Ansøger var i psykologbehandling, og den behandlende psykolog mente, at tilstanden måtte betragtes som stationær, hvis behandlingen ikke var begyndt at virke inden for ca. 3 måneder.

D-4-07: En kvinde havde ret til at få forlænget sygedagpengeudbetalingen udover varighedsbegrænsningen, da praktiserende læge på dette tidspunkt vurderede, at arbejdsdygtigheden ville være genskabt inden for et par måneder, dvs. indenfor 26 uger.

At lægen havde tilføjet, at det kunne blive nødvendigt med en arbejdsprøve med henblik på, hvor meget patienten kunne holde til, vurderedes ikke at ændre ved den samlede vurdering, hvorefter hun forventedes at blive arbejdsdygtig inden for 26 uger.

D-8-03: Forlængelse af dagpengeperioden med henblik på afklaring af arbejdsevnen kunne ikke overstige 2 x 13 uger, selv om afklaringen ikke var afsluttet inden periodens udløb. Ankestyrelsen lagde vægt på, at der ikke i loven eller forarbejderne til loven var støtte til forlængelse i mere end 2 x 13 uger.

Sagen blev hjemvist til ny vurdering i kommunen, da reglerne om opfølgning ikke var overholdt.

Begrundelsen var, at der er tale om sagsbehandlingsregler, der har karakter af garanti-forskrifter for, at der træffes en indholdsmæssigt rigtig afgørelse. Manglende overholdelse af reglerne indebærer, at der er en formodning for, at en afgørelse indholdsmæssigt er påvirket af sådanne regler. Afgørelsen er derfor ugyldig, medmindre det konkret kan afkræftes, at manglerne har påvirket afgørelsens resultat. I denne sag kunne det ikke afkræftes.

D-3-03: Forlængelsesbestemmelsen om manglende afklaring af arbejdsevnen kan også anvendes mere end 26 uger efter varighedsbegrænsningens indtræden. Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen til grund, at det overordnede formål med bestemmelsen ifølge bemærkningerne til lovforslaget er at forlænge dagpengereetten med op til 2 x 13 uger, hvis der på det tidspunkt, hvor der ikke er andre forlængelsesmuligheder, mangler en afklaring af den sikredes arbejdsevne til brug for beslutning om, hvilken hjælp der videre skal tilbydes. Ankestyrelsen fandt ikke, at der i bemærkningerne til lovforslaget var afgørende holdpunkter for, at bestemmelsens anvendelsesområde skulle begrænses til de første 26 uger efter varighedsbegrænsningens indtræden.

D-14-03: Der var ikke hjemmel til at standse udbetalingen af sygedagpenge med den begrundelse, at revalidering ikke kunne forventes iværksat inden for kortere tid. Ankestyrelsen fandt dog ikke grundlag for at tilsidesætte de truffe afgørelser.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at det efter de oplysninger, der forelå, da kommunen traf afgørelse - heller ikke på længere sigt - var overvejende sandsynligt, at revalidering ville blive iværksat.

Ankestyrelsen bemærkede, at kommunen - senest samtidig med beslutningen om at standse udbetalingen af sygedagpengene - burde have taget stilling til, om der kunne ydes andre former for bistand.

D-24-99: Afgørelse af om iværksættelse af revalidering må anses for overvejende sandsynlig træffes efter en samlet konkret vurdering af sagens oplysninger.

Henvisning til en revalideringsmæssig foranstaltning betyder ikke i sig selv, at iværksættelse af revalidering må anses for overvejende sandsynlig.

Det sociale nævn kunne ikke tilsidesætte kommunens vurdering af, at revalidering ikke var overvejende sandsynlig, da henvisningen til revalideringscentret havde et afklarende formål med hensyn til, om der var grundlag for senere at iværksætte revalidering. Kommunens skøn var heller ikke ulovligt eller åbenbart urimeligt.

Den omstændighed at kommunen i relation til pensionslovgivningens regler fandt, at revalideringsmulighederne ikke var udtømt, indebar heller ikke i sig selv, at iværksættelse af revalidering måtte anses for overvejende sandsynlig.

D-14-99: Det Sociale Nævn var ikke berettiget til at ændre kommunens afgørelse om ikke at forlænge dagpengeperioden, fordi revalidering ikke var overvejende sandsynlig. Ankestyrelsen lagde vægt på, at kommunen havde foretaget en konkret individuel vurdering af sagens omstændigheder, og på at kommunens skøn ikke kunne tilsidesættes som klart urimeligt.

Sagen blev hjemvist til kommunen med henblik på stillingtagen efter dagpengelovens § 24 til, hvilken bistand der var grundlag for at yde efter udløbet af dagpengeperioden, herunder om der fortsat skulle tilbydes hjælp til revalidering, idet afgørelse herom burde være truffet i tilslutning til afgørelsen om, at dagpengeperioden ikke kunne forlænges.

D-18-98: Dagpengeperioden kunne forlænges for en lønmodtager under ventetid på organtransplantation, idet bekendtgørelsens bestemmelse om ventetid efter sin ordlyd ikke udelukker tilfælde, hvor der af andre grunde end sygehusets ressourcemæssige problemer ventes på behandling på offentligt sygehus. Det forventedes, at lønmodtageren ville kunne genoptage arbejdet inden for 26 uger efter operationen.